

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Chemiczne metody identyfikacji leków		13.3.0581	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Faculty of Chemistry			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Chemii	Chemia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. inż. Aleksandra Kołodziejczyk			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		4	
Ćw. laboratoryjne		zajęcia 60 godz.	
Sposób realizacji zajęć		konsultacje 10 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		praca własna studenta 30 godz.	
Liczba godzin		RAZEM: 100 godz. - 4 ECTS	
Ćw. laboratoryjne: 60 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2020/2021 zimowy			
Status przedmiotu	Język wykładowy		
fakultatywny (do wyboru)	polski		
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
	Sposób zaliczenia		
	Zaliczenie na ocenę		
	Formy zaliczenia		
	ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru		
	Podstawowe kryteria oceny		
	Zrealizowanie wszystkich ćwiczeń objętych programem zajęć i opracowanie zebranych wyników eksperymentalnych w postaci sprawozdań jest wymagany warunkiem zaliczenia przedmiotu. Oceny cząstkowe przyznawane są za: • jakość i organizację pracy doświadczalnej (indywidualnej oraz w małej grupie), • wykazanie się umiejętnością planowania eksperymentu i rozwiązywania zagadek analitycznych w oparciu o nabytą wiedzę (przygotowanie do ćwiczeń) oraz uzyskiwane wyniki doświadczalne, • opracowanie i analizę wyników uzyskanych w części eksperymentalnej (sprawozdania).		
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			

Sposób weryfikacji przyswojenia wiedzy:

Student w rozmowie z prowadzącym zajęcia wykazuje się wystarczającą wiedzą teoretyczną z tematyki dotyczącej realizowanych ćwiczeń, w stopniu, który umożliwia prawidłowe przeprowadzenie doświadczeń chemicznych oraz rozwiązywanie postawionych problemów (K_W02, K_W04, K_W05).

Sposób weryfikacji nabycia umiejętności:

Weryfikacja nabycia umiejętności przez studenta jest dokonywana w oparciu o ocenę jakości jego pracy na podstawie zarówno obserwacji i konsultacji w czasie ćwiczeń, jak i złożonego sprawozdania w formie pisemnej.

Podczas wykonywania eksperymentów chemicznych student wykazuje się:

- poprawnym wykorzystywaniem technik laboratoryjnych, potrzebnych w organicznej analizie chemicznej (K_U03)
- racjonalnym planowaniem własnej pracy doświadczalnej i prawidłowym rozwiązywaniem postawionych przed nim problemów analitycznych, właściwie wykorzystując przyswojoną wiedzę teoretyczną, wskazówki zawarte w instrukcjach do ćwiczeń oraz nabyte wcześniej umiejętności praktyczne (K_U01, K_U02, K_U04, K_U09)

Student przygotowuje udokumentowane opracowania wykonanych ćwiczeń (sprawozdania w formie pisemnej), obejmujące opis planu pracy i wykonanych eksperymentów, prezentację uzyskanych wyników, ich analizę i wyprowadzenie wniosków (K_U07).

Ocena nabrania kompetencji społecznych przez studenta jest dokonywana na podstawie obserwacji pod kątem jego stopnia zaangażowania się w pracę oraz zachowania w laboratorium. Student wykazuje swoje zaangażowanie przy racjonalnym podziale obowiązków oraz współodpowiedzialność za efekty pracy podczas zadań realizowanych w małej grupie, a w ramach pracy indywidualnej poprzez prawidłowe wypełnianie zadań zgodnych z wymogami przedmiotu dając dowody swojej samodzielności i kreatywności (K_K02, K_K03). Podczas ustnej, jak i pisemnej prezentacji wyników swojej pracy doświadczalnej i wyprowadzaniu wniosków student zachowuje ostrożność i krytycyzm (K_K08). Pracując w laboratorium chemicznym w sposób bezpieczny i rozważny wykazuje się przestrzeganiem wymaganych tam zasad BHP (K_K05).

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

ukończony kurs „Chemii organicznej” z ćwiczeniami laboratoryjnymi

B. Wymagania wstępne

- znajomość najważniejszych reakcji, właściwości oraz budowy podstawowych grup związków organicznych;
- znajomość podstawowych zasad BHP w laboratorium chemicznym;
- umiejętność pracy z użyciem sprzętu, naczyń i podstawowej aparatury laboratoryjnej, stosowanej w preparatyce i analizie chemicznej.

Cele kształcenia

- zapoznanie studentów z zagadnieniami wymienionymi w treściach programowych ćwiczeń;
- zaznajomienie studentów z techniką pracy laboratoryjnej w skali mikromolowej, stosowanymi w organicznej analizie jakościowej;
- wyrobienie u studentów umiejętności samodzielnego planowania pracy eksperymentalnej, wykonywania analiz chemicznych i rozwiązywania problemów napotykanych podczas ich realizacji.

Treści programowe

- podstawy chemicznej analizy jakościowej związków organicznych;
- reakcje charakterystyczne stosowane do identyfikacji związków o działaniu farmakologicznym, należących do pochodnych z grup: steroidów, tetracyklin, alkaloidów, sulfonamidów, cukrów/glikozydów, aminokwasów oraz peptydów/białek;
- analiza mikroskopowa wybranej serii pochodnych krystalicznych;
- identyfikacja związków organicznych poprzez badanie pochodnych o właściwościach fluoryzujących;
- projektowanie i przeprowadzanie barwnych testów diagnostycznych dla serii kilku substancji z tej samej grupy strukturalnej;
- zastosowanie chromatografii cienkowarstwowej do identyfikacji leków złożonych (kilkuskładnikowych);
- metody rozdzielania leków złożonych na składniki metodą kolejnych ekstraktacji chemicznych.

Wykaz literatury**A. Literatura wykorzystywana podczas zajęć:**

- R. Kasprzykowska, A.S. Kołodziejczyk, Chemiczna analiza środków leczniczych. Leki proste, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2009.
- R. Kasprzykowska, Instrukcje do ćwiczeń - procedury doświadczeń i zagadnienia wprowadzające, materiały niepublikowane.
- R. Walczyna, J. Sokołowski, G. Kupryszewski, Analiza związków organicznych, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1996.

B. Literatura uzupełniająca

- A. Zejc, M. Gorczyca (red.), „Chemia leków”, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.
- Z. Jerzmanowska, Analiza jakościowa związków organicznych, PZWL, Warszawa 1967.

• A. Kołodziejczyk, Naturalne związki organiczne, PWN, Warszawa 2005 .

Efekty kształcenia

(obszarowe i kierunkowe)

K_W02: opisuje właściwości pierwiastków i najważniejszych związków chemicznych, wymienia metody ich otrzymywania oraz sposoby analizy;
K_W04: charakteryzuje podstawowe metody analizy związków chemicznych;
K_W05: posiada podstawową wiedzę w zakresie studiowanej specjalności chemicznej;
K_U01: identyfikuje, analizuje i rozwiązuje problemy z zakresu szeroko pojętej chemii w oparciu o zdobytą wiedzę;
K_U02: wykonuje analizy metodami eksperymentalnymi i na ich podstawie formułuje wnioski;
K_U03: dobiera odpowiedni sprzęt oraz aparaturę laboratoryjną do przeprowadzania nieskomplikowanych eksperymentów chemicznych;
K_U04: planuje i wykonuje proste eksperymenty chemiczne oraz analizuje otrzymane wyniki;
K_U07: przygotowuje udokumentowane opracowanie określonego problemu z zakresu wybranych zagadnień chemicznych i fizycznych;
K_U09: umie uczyć się samodzielnie;
K_K02: pracuje indywidualnie wykazując inicjatywę i samodzielność działania oraz współdziała w zespole przyjmując w nim różne role;
K_K03: ustala we właściwy sposób priorytety służące do realizacji określonego przez siebie i/lub innych zadania;
K_K05: przestrzega ustalonych procedur w pracy laboratoryjnej i jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo swojej pracy i innych;
K_K08: formułuje opinie z zakresu nauk ścisłych przy zachowaniu ostrożności i krytycyzmu w ich wyrażaniu;

Wiedza

- opisuje ogólne właściwości związków chemicznych z grup będących przedmiotem poszczególnych analiz;
- charakteryzuje podstawowe sposoby wykrywania i identyfikacji pojedynczych związków farmakologicznych z grup wyszczególnionych w treściach programowych;
- wyjaśnia zasady rozdziału prostych mieszanin związków organicznych na drodze ekstrakcji chemicznej z uwzględnieniem właściwości kwasowo-zasadowych oraz rozpuszczalności;
- wyjaśnia zasady projektowania prostych testów diagnostycznych (schematów analiz) nakierowanych na identyfikację serii związków organicznych z tej samej grupy strukturalnej.

Umiejętności

- wykrywa i identyfikuje pojedyncze związki chemiczne, dysponując odpowiednim zestawem literaturowych procedur eksperymentalnych oraz dobierając właściwy sprzęt i aparaturę chemiczną;
- przeprowadza eksperymenty chemiczne w skali mikromolowej;
- projektuje kolejność wykonywanych doświadczeń (schemat analizy) celem rozwiązania problemów postawionych w poszczególnych zadaniach;
- porównuje i ocenia przydatność poznanych sposobów identyfikacji substancji leczniczych w odniesieniu do określonej grupy strukturalnej;
- identyfikuje mieszaniny recepturowe techniką chromatografii cienkowarstwowej;
- rozdziela proste mieszaniny związków organicznych poprzez ekstrakcje chemiczne;
- na podstawie zebranych wyników eksperymentalnych argumentuje sądy, wyprowadza wnioski na drodze logicznego rozumowania oraz opracowuje sprawozdanie.

Kompetencje społeczne (postawy)

Kontakt

aleksandra.kolodziejczyk@ug.edu.pl